

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9So/96/2015
Identifikačné číslo spisu: 4014200874
Dátum vydania rozhodnutia: 29.03.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Judita Kokolevská
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:4014200874.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Judity Kokolevskej a členov senátu JUDr. Viery Nevedelovej a Mgr. Viliama Pohančeniča v právnej veci navrhovateľky: D. G., bytom C., proti odporkyni: Sociálna poisťovňa, ústredie, Ul. 29. augusta 8, Bratislava, o prepočet sumy invalidného dôchodku, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Nitre zo dňa 08.12.2014, č.k. 23Sd/240/2014-23, jednomyseľne takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Nitre zo dňa 08.12. 2014, č.k. 23Sd/240/2014-23, p o t v r d z u j e.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Krajský súd rozsudkom č.k. 23Sd/240/2014-23 zo dňa 08.12.2014 potvrdil rozhodnutie odporkyne číslo X Y z 27.05.2014, ktorým bola zamietnutá žiadosť navrhovateľky o prepočet sumy invalidného dôchodku z dôvodu, že výška dôchodku zodpovedá preukázanej dobe poistenia a výške vymeriavacích základov, ktoré navrhovateľka v zamestnaní na území Slovenskej republiky dosiahla.

Krajský súd konštatoval, že odporkyňa postupovala správne, keď osobný vymeriavací základ na výpočet invalidného dôchodku navrhovateľky určila len z obdobia, kedy navrhovateľka žila na území Slovenskej republiky. Odporkyňa podľa názoru krajského súdu správne aplikovala čl. 5 ods. 1 Dohody medzi Československou republikou a Zväzom sovietskych socialistických republík o sociálnom zabezpečení (ďalej len „Dohoda“), keď obdobie zamestnania na území Ruskej federácie zohľadnila len ako dobu zamestnania, avšak nezohľadnila v danom období dosiahnuté zárobky na účely výpočtu osobného mzdového bodu. Navrhovateľke náhradu trov konania nepriznal.

Proti tomuto rozsudku podala včas odvolanie navrhovateľka. Nesúhlasila s vysloveným názorom krajského súdu a považovala ho len za kopírovanie názoru odporkyne. Poukázala na znenie ods. 1 a 2 čl. 5 Dohody, ktoré rozdielne upravujú postup pri výpočte sumy dôchodku občana, ktorý po presídlení z územia jedného zmluvného štátu na územie druhého zmluvného štátu vykonával zárobkovú činnosť

podľa právnych predpisov tohto štátu (ods. 1) a ktorý po presídlení do druhého štátu už zárobkovú činnosť nevykonával (ods. 2). Bola toho názoru, že odporkyňa pri spôsobe určenia zárobku na účely priznania, resp. prepočítania sumy jej invalidného dôchodku, mala vziať do úvahy obe ustanovenia čl. 5 Dohody a priemerný osobný mzdový bod vypočítať aj v jej prípade z 22 kalendárnych rokov osobitne (§ 63 ods. 6 a ods. 7 zákona č. 461/2003 Z.z.) pri zohľadnení zárobkov za odpracované roky aj v Ruskej federácii (1989 až 2010). Z toho dôvodu žiadala rozsudok krajského súdu zmeniť, vec vrátiť odporkyni na ďalšie konanie.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu navrhovateľky navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdil. Tiež poukázala na ustanovenia čl. 5 Dohody, s tým, že invalidný dôchodok bol navrhovateľke priznaný podľa odseku 1 čl. 5 Dohody lebo po presídlení z Ruskej federácie na územie Slovenskej republiky pracovala a tak získala obdobie dôchodkového poistenia podľa právnych predpisov Slovenskej republiky. Pripomenula, že doba poistenia získaná v Ruskej federácii bola navrhovateľke pre nárok na invalidný dôchodok zhodnotená.

Dňom 01.07.2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len SSP).

Podľa § 492 ods. 1 SSP konania podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku (O.s.p.) začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

V súlade s citovaným ustanovením sa dané odvolacie konanie riadi ustanoveniami O.s.p.

Najvyšší súd ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 O.s.p. preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo bez pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľky nie je dôvodné.

Predmetom konania bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne o žiadosti navrhovateľky na prepočet (zvýšenie) sumy invalidného dôchodku.

Zo žiadosti o prepočet invalidného dôchodku vyplýva, že navrhovateľka za rozhodujúce obdobie na zistenie priemerného osobného mzdového bodu považuje kalendárne roky 1989 až 2010, z ktorých roky 1989 až 1994 sú roky poistenia v Ruskej federácii a roky 1995 až 2010 sú roky od presídlenia a poistenia na území Slovenskej republiky. Navrhovateľka je poberateľkou invalidného dôchodku od 17.06.2011. Zo spisu vyplýva, že navrhovateľka pracovala na území Ruskej federácie v čase od 27.08.1975 do 22.12.1994 v rozsahu 15,1014 rokov, čo odporkyňa po došetrení a doplnení celkovej doby poistenia navrhovateľky znovu rozhodla o výške invalidného dôchodku navrhovateľky dňa 30.04.2012, teda odporkyňa všetky preukázané doby poistenia v Ruskej federácii zhodnotila pre nárok na invalidný dôchodok. Po presídlení na územie Slovenskej republiky jej bola zhodnotená doba poistenia od 01.03.2004 do 16.06.2011 v rozsahu 6,0357 rokov, ktorú odporkyňa započítala a zhodnotila pre nárok na invalidný dôchodok priznaný od 17.06.2011.

Podľa § 61 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov osobný vymeriavací základ je úhrn vymeriavacích základov za kalendárny rok, z ktorých sa zaplatilo poistné na dôchodkové poistenie alebo z ktorých sa poistné na dôchodkové poistenie podľa § 60 ods. 1 druhej vety považuje za zaplatené.

Podľa čl. 4 ods. 1 a 2 Dohody pri priznávaní dôchodkov a iných dávok sa plne započítava doba zamestnania na území obidvoch zmluvných strán, včítane doby zamestnania oprávňujúcej na priznanie dôchodkov za výhodnejších podmienok a vo vyššej výmere. Pritom orgány sociálneho zabezpečenia započítavajú dobu zamestnania, ako aj dobu inej, jemu na roveň postavennej činnosti ako vo svojom, tak aj v druhom štáte bez ohľadu na to, aká časť požadovanej doby zamestnania pripadá na prácu v každom z týchto štátov. Započítavanie doby zamestnania, pokiaľ ide o dobu práce v každej zo zmluvných strán, vykonáva sa podľa právnych predpisov tej zmluvnej strany, na ktorej území sa vykonávala práca alebo jej na roveň postavená činnosť.

Podľa čl. 5 ods. 1 Dohody, občanom, ktorí presídlili z územia jednej zmluvnej strany na územie druhej zmluvnej strany a po presídlení pracovali, vymeriavajú sa dôchodky a iné dávky zo zárobku dosiahnutého v zamestnaní v krajine, do ktorej presídlili.

Podľa čl. 5 ods. 2 Dohody, občanom, ktorí presídlili z územia jednej zmluvnej strany na územie druhej zmluvnej strany a po presídlení nepracovali, vymerajú sa dôchodky a iné dávky z priemerného mesačného zárobku zamestnancov obdobného odboru a kvalifikácie ku dňu priznania dôchodku alebo inej dávky v krajine, do ktorej presídlili. Rovnako sa postupuje pri výpočte dôchodku a iných dávok u občanov, ktorí presídlili z jednej krajiny do druhej po priznaní dôchodku alebo inej dávky.

Zo znenia čl. 5 ods. 1 a ods. 2 Dohody vyplýva, že postup pri určení zárobku, z ktorého sa vymeriavajú dôchodky občanov, ktorí presídlili z územia jednej zmluvnej strany na územie druhej zmluvnej strany je odlišný u občanov, ktorí po presídlení vykonávali pracovnú činnosť a u občanov, ktorí po presídlení žiadnu pracovnú činnosť nevykonávali.

Z uvedených ustanovení, ani z iných článkov Dohody nevyplýva, že by sa mohli postupy stanovené v ods. 1 a ods. 2 článku 5 Dohody kombinovať.

Keďže navrhovateľka po presídlení na územie Slovenskej republiky pracovala ako poistený zamestnanec (alebo bola dobrovoľne dôchodkovo poistená), potom odporkyňa stanovila priemerný osobný mzdový bod navrhovateľky z vymeriavacích základov v kalendárnych rokoch 1994 až 2010, dosiahnutých z poistenia na území Slovenskej republiky, teda podľa článku 5 ods. 1 Dohody, v súlade so zákonom. Pokiaľ teda krajský súd dospel k záveru, že odporkyňa správne pre výpočet osobného mzdového bodu zohľadnila zárobky dosiahnuté navrhovateľkou počas doby zamestnania iba na území Slovenskej republiky, tento záver krajského súdu bol správny.

Vzhľadom na uvedené nie je možné vyhovieť požiadavke navrhovateľky na výpočet (dopočet) jej invalidného dôchodku podľa odseku 2 článku 5 Dohody z priemerného ročného zárobku zamestnanca podobného odboru a kvalifikácie v Slovenskej republike.

Na základe týchto skutočností súd rozsudok krajského súdu podľa § 219 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

Účastníkom konania odvolací súd nepriznal právo na náhradu trov odvolacieho konania, keďže navrhovateľka v odvolacom konaní nebola úspešná a odporkyňa nemá nárok na náhradu trov konania zo zákona.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.